

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Martinou Rýznarovou (dříve Radkovou) ve věci

žalobkyně: **M. s. r. o., IČO X**
sídlem K N. 351, X G.
zastoupená advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 1056/40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2023, č. j. X, ve věci přestupku

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2023, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** žalobci zaplatit k rukám advokáta JUDr. Emila Flegela náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Spornou otázkou bylo, jestli Městský úřad Hranice (dále jen „městský úřad“) učinil nezbytné kroky ke zjištění řidiče vozidla a jestli byla žalobkyně povinna sdělit městskému úřadu i datum narození označeného řidiče.
2. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí městského úřadu z 2. 2. 2023, č. j. X, kterým městský úřad uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí s přihlédnutím ke znění ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o silničním provozu“).
3. Žalobkyně se měla dopustit přestupku porušením § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu tím, že jako provozovatelka motorového vozidla registrační značky X (dále jen „vozidlo“)

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

nezajistila, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Dne 25. 8. 2022 v 17:23 hodin na pozemní komunikaci v obci Černotín na silnici I/35 u domu č. 93 ve směru od Valašského Meziříčí na Hranice blíže neustanovený řidič řídil vozidlo, kterému automatizovaný technický prostředek RAMER10 T/19/0849 používaný bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích naměřil rychlost 60 km/h (po odečtu odchylky 3 km/h). Tím řidič vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou zákonem o silničním provozu na 50 km/h, porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Městský úřad uložil žalobkyni za přestupek provozovatelky vozidla pokutu 1 700 Kč a náhradu nákladů správního řízení v paušální výši 1 000 Kč.

4. **Žalobkyně v žalobě** namítala, že na výzvu městského úřadu ke sdělení řidiče vozidla v době spáchání přestupku mu jméno a adresu řidiče sdělila.
5. Jednalo se o řidiče s bydlištěm v USA. Městský úřad žalobkyni vyzval, aby mu sdělila také datum narození řidiče. Městský úřad neučinil nezbytné kroky ke zjištění řidiče vozidla v době přestupku s odůvodněním, že žalobkyně nesdělila další „skutečnosti ze strany sděleného řidiče“.
6. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobkyně sdělila neúplnou totožnost údajného řidiče, kterou o požadovaný údaj nedoplnila i přes opakované poučení o následcích. Správní orgán nemá možnost z běžně dostupných evidencí zjistit ani ověřit totožnost osoby bez uvedení data narození, zejména pokud se jedná o cizince. Osobě, jejíž datum narození není známo, navíc pokud má hojně se vyskytující jméno, jako je J. S., není možné zasílat písemnosti, aniž by vznikla pochybnost o tom, zda zásilku převzala skutečně správná osoba. Proto u této osoby nebylo možné ověřit, jestli vozidlo skutečně řídila, ani nebylo možné činit další úkony směřující k zahájení řízení o přestupku řidiče vozidla.
7. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) se musí správní orgány alespoň pokusit zjistit přestupce, a to i bez znalosti data narození. V posuzované věci bylo zahájení řízení o přestupku provozovatele nezákonné, protože nebyly naplněny předpoklady pro zahájení tohoto řízení.
8. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** namítl, že podle judikatury NSS platí, že pokud provozovatel vozidla na výzvu správního orgánu označí jako řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, je naplněna podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Správní soudy shledaly jako obstrukční taktiku sdělování řidičů, kteří jsou nekontaktní, fiktivní nebo jde o osoby s místem pobytu v zahraničí (rozsudek NSS č. j. 9 As 271/2016-41). Žalobkyně na výzvu městského úřadu nesdělila datum narození řidiče s pobytem v zahraničí. Proto žalovaný považoval strategii žalobkyně za obstrukční a zjevně zneužívající právo.
9. **Žalobkyně v replice** odkázala na ustálenou judikaturu správních soudů shrnutou například v rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 56 A7/2023-32. Žalovaný se odvolával na obstrukční procesní strategii žalobkyně, ale neuvedl, o jakou strategii se mělo jednat, ani v čem spočívá zneužití práva. Sdělení data narození řidiče by městskému úřadu nebylo k ničemu užitečné při odeslání výzvy k podání vysvětlení. Absence data narození řidiče nebránila městskému úřadu v zaslání výzvy řidiči. Správní orgány na zjištění řidiče vozidla v době přestupku rezignovaly.

10. **Soud přezkoumal** napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
11. **Městský úřad v rozhodnutí z 2. 2. 2023** uvažil, že uvedení jména, příjmení a adresy řidiče vozidla v době přestupku mu nepostačuje k tomu, aby s tímto řidičem zahájil řízení o přestupku. Městský úřad odkázal na rozsudek NSS č. j. 8 As 146/2016-29 a dovodil, že z něho vyplývá, že správní orgán nemusí činit rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, pokud nemá ke zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatele vozidla zjevně nevede nebo nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Městský úřad z rozsudku NSS citoval, že jde i o osoby žijící v zahraničí, kterým se nedaří doručovat.
12. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** dospěl v otázce uskutečnění nezbytných kroků ke zjištění řidiče vozidla k závěru, že městský úřad v běžně dostupných evidencích totožnost osoby bez uvedení data narození nezjistí ani neověří, zejména pokud se jedná o cizince. Označenému řidiči není možné zasílat písemnosti, aniž by vznikla pochybnost o tom, zda zásilku převzala skutečně správná osoba, protože není známo její datum narození a má současně hojně se vyskytující jméno. U této osoby není možné ověřit, jestli vozidlo skutečně řídila a ani nebylo možné činit další úkony směřující k zahájení řízení o přestupku řidiče vozidla.
13. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
14. Podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu *provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
15. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu *právnícká nebo fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
16. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu *obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odst. 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*
17. Žalobkyně namítala, že je předčasný závěr městského úřadu o tom, že osobě, kterou jako řidiče vozidla v době spáchání citovaného přestupku označila na výzvu městského úřadu, nelze doručovat písemnosti.
18. Tato námitka byla důvodná. Správní soudy se opakovaně stejnou námitkou zabývaly a dospěly k závěru, že neuvedení data narození nebrání tomu, aby správní orgán zaslal řidiči do zahraničí (případně v České republice) výzvu k podání vysvětlení. V posuzovaném případě se o to městský úřad ani nepokusil.
19. Obdobné případy posuzoval NSS v rozsudcích č. j. 4 As 293/2023-21 (řidič z Rumunska), č. j. 5 As 141/2019-22 (řidič z USA), případně č. j. 9 As 445/2017-21 (pracovnice úřadu práce).
20. Soud souhlasí se správními orgány v tom, že podle ustálené judikatury po nich nelze požadovat rozsáhlé kroky ke zjišťování řidiče vozidla v době přestupku. Nelze však akceptovat, pokud správní orgán na snahu dohledat skutečného pachatele přestupku bez Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

dalšího rezignuje a přistoupí k zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, aniž by se řidiče jakožto přestupce pokusil vyhledat (např. za pomoci jemu dostupných databází) či kontaktovat přímo na základě informací sdělených provozovatelem vozidla (např. rozsudky NSS č. j. 4 As 293/2023-21, bod 11, č. j. 8 As 110/2015-46, č. j. 3 As 61/2016-44, č. j. 2 As 346/2018-22 nebo č. j. 5 As 353/2020-26).

21. Podobnou situaci jako v posuzovaném případě posuzoval Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích a následně NSS (rozsudek č. j. 5 As 141/2019-22). Soudy shledaly jako pochybení správních orgánů, když se nepokusily zaslat výzvu řidiči vozidla se znalostí jména, příjmení a adresy v zahraničí, aniž by znaly datum narození. Údaj o datu narození nebyl nutnou podmínkou zaslání výzvy označenému řidiči nebo pokusu o kontakt s takto označeným řidičem. Samotné označení řidiče s bydlištěm v zahraničí bez dalšího obstrukcí není. NSS v bodě 16 posledně citovaného rozsudku také uvedl, že úvaha o tom, že výzva by nemusela být doručena správnému adresátovi, jelikož se na dané adrese může nacházet více osob téhož jména, je pak pouhou spekulací.
22. V posuzovaném případě v napadeném rozhodnutí jakožto jednom celku rozhodnutí městského úřadu a žalovaného nebyla žádná zjištění a odůvodnění o obstrukčním jednání nebo zneužití práva, proto soud tento důvod nemůže přezkoumávat.
23. Soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí žalovaného pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, protože mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Žalovaný je právním názorem soudu vázán podle § 78 odst. 5 s. ř. s. Žalovaný v dalším řízení zašle označenému řidiči výzvu k podání vysvětlení, případně jinou písemnost dle správního uvážení, v souladu s ustanoveními zákona a judikaturou, které soud citoval shora.
24. V řízení o žalobě byla žalobkyně zastoupena advokátem. Ze spisu soud zjistil, že advokát učinil ve věci dva úkony právní služby, kterými byly převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb a podání žaloby, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024]. Repliku soud neshledal účelnou, potřebnou, nevyžadoval ji a nepřinesla do věci nic nového. Za provedené účelné úkony právní služby náleží advokátovi mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Za úkony právní služby tedy advokátovi náleží 6 800 Kč. Vzhledem k tomu, že advokát žalobkyně byl v rozhodném období plátcem daně z přidané hodnoty, náleží k nákladům řízení rovněž částka, která odpovídá sazbě daně 21 % a která činí 1 428 Kč. Soud přiznal úspěšné žalobkyni dále náhradu zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč. Celkem je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni k rukám advokáta náklady řízení ve výši 11 228 Kč do 30 dnů ode dne právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 28. února 2025

Martina Rýznarová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

